

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 23. juli 2012

PWN/ J.nr. 2012-4580

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 26. juni 2012 følger hermed social- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 347 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karin Nødgaard (DF).

Spørgsmål nr. 347:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke indberetningsregler plejehjemsledere og –ansatte skal følge, når beboere på plejehjem i Danmark udsættes for seksuelle overgreb.”

Svar:

Der findes ikke særlige centralt fastsatte indberetningsregler på ældreområdet. Jeg tror, at mange borgere ville opfatte det som uværdigt at blive omfattet af særlige underretningspligter af den ene årsag, at de når en vis alder.

Da de mest sårbare ældre oftest bor på plejecentre eller lignende steder, har ledelsen på disse steder et stort ansvar for at være opmærksom på og undgå overgreb. Eventuelle problemer med overgreb vil således generelt kunne forebygges og imødegås ved en ledelsesmæssig indsats på plejecentrene.

Hvis ansatte bliver opmærksomme på en situation, hvor en borger er udsat for et overgreb, og de bliver usikre på, hvordan de skal håndtere situationen, skal de orientere ledelsen, og det er dermed ledelsens ansvar at vurdere situationen og træffe beslutning om, hvorvidt pårørende og andre myndigheder, herunder tilsynet, skal underrettes og inddrages. Kommunalbestyrelsen har, udover den generelle pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses, blandt andet en særlig pligt efter servicelovens § 151, stk. 2, til hvert år at foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem, plejeboligbebyggelser m.v.

Det er desuden min opfattelse, at de gældende regler i blandt andet service-loven efterkommer de behov, der er for at beskytte særligt sårbare ældre, selvom der ikke er tale om egentlige indberetningsregler.

Her kan jeg særligt henvise til lovens bestemmelser om omsorgspligt, jf. § 82, stk. 1, hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Omsorgspligten suppleres af reglerne om magtanvendelse i lovens kapitel 24. Reglerne om omsorgspligt og magtanvendelse har til formål at beskytte svage ældre mod overgreb. På den ene side fastsætter reglerne, at magtanvendelse skal begrænses til det absolut nødvendige og aldrig må erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. På den anden side indebærer reglerne om en omsorgspligt, at der også gives de nødvendige midler til at udøve omsorg – når det eksempelvis kræver magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten at undgå vanrøgt eller personskade.

Karen Hækkerup

/ Eva Pedersen